

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Seçimini Etkileyen Unsurların Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi

Evaluation of the Factors Affecting the Principal Instrument Selection of Music Teacher Candidates According to Student Opinions

Taner Topaloğlu

Yazar Bilgileri

Taner Topaloğlu
Dr. Öğr. Üyesi, Harran
Üniversitesi, Müzik Eğitimi,
tanertopaloglu@harran.edu.tr

ÖZ

Araştırmada, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okuyan müzik öğretmeni adaylarının görüşleri doğrultusunda meslek eğitimi öncesinde ve meslek eğitiminde bireysel çalgı seçimini etkileyen faktörleri, çalgı seçiminin bireysel çalgı eğitiminde akademik başarıya olan etkileri ve mesleki yaşantılarında bireysel çalgılarını etkin bir şekilde kullanabilme motivasyonlarını tespit etmek amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada, nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır. Nitel veriler 6 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu, nicel veriler ise 4 kapalı uçlu seçmeli sorular ile elde edilmiştir. Araştırma sonucunda mesleki müzik eğitimi öncesinde kadın öğrencilerin çoğunlukla keman, flüt ve gitar çalgılarına; erkek öğrencilerin ise çoğunlukla gitar, keman ve bağlama çalgısına eğilim gösterdikleri; öğrencilerin bu çalgıları tercih etmelerinde sırasıyla medya, aile, arkadaş çevresi ve müzik öğretmenin büyük rolü olduğu anlaşılmıştır. Meslek eğitiminde ise öğrencilerin bireysel çalgı seçiminde öğrencinin talep ettiği bireysel çalgının kurul tarafından reddedilme sebeplerinin çoğunlukla öğretmen sayısının yetersizliğinden kaynaklı sınırlı öğrenci kontenjanından ve öğrencilerin fiziki yapısına uygun olmamasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin çalgıya ilişkin akademik başarıyı etkileyen faktörlerin ise öğretmen faktörü ve öğrencinin çalgısını sevmesine ilişkin motivasyonuna bağlı olduğu, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun çalgı performansı konusunda özgüvene sahip olmalarından ve çalgılarını sevmelerinden dolayı mesleki yaşantılarında çalgılarını etkin bir şekilde kullanabilecekleri görüşlerine sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Makale Bilgileri

ABSTRACT

Anahtar Kelimeler

Müzik Eğitimi
Çalgı Eğitimi
Çalgı Seçimi
Çalgı Eğitimi

Keywords

Music Education
Instrument Education
Instrument Selection
Instrument Trend

Makale Geçmişi

Geliş: 02.02.2021
Düzeltilme: 08.04.2021
Kabul: 21.04.2021

In line with the opinions of teacher candidates studying in the Department of Music Education, this study aims to determine the factors affecting the principal instrument selection in pre-vocational and vocational education, the effects of instrument selection on academic success in principal instrument training, and their motivation to play their principal instrument effectively in their professional lives. For this purpose, the mixed-methods approach, which collects and uses quantitative and qualitative data in the same study, was used in the study. Qualitative data were obtained through a semi-structured interview form consisting of six open-ended questions, while quantitative data were obtained with four closed-ended multiple-choice questions. This study had determined that female students mostly tend towards Violin, Flute, and Guitar instruments, while male students mostly tend to use Guitar, Violin, and Bağlama; the media, family and friends, and the music teacher sequentially played a significant role in students' instrument selection. Due to the reasons such as an inadequate number of lecturers, the limited student quota, and the incompatibility of the students' physical structure, students' principal instrument requests can be rejected by the commission. This study had concluded that the primary factors affecting students' academic achievement regarding the instrument were the teacher factor and the students' motivation to love their instrument, and the majority of the students had the opinion that they could play their instruments effectively in their professional lives since they had self-confidence in their musical instrument performance and loved their instruments.

Makale Türü

Araştırma

Önerilen Atıf

Topaloğlu, T. (2021). Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı seçimini etkileyen unsurların öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *TEBD*, 19(2), 788-809. <https://doi.org/10.37217/tebd.873044>

Giriş

İnsan yaşamının her alanında yer alan eğitim, insanlara pek çok farklı alanda bilgi, beceri ve deneyimler kazandırmaktadır. İnsanların ve toplumun gelişiminde önemli bir yere sahip olan eğitim kavramının önemli bir alanı da sanat eğitimi ve sanat eğitiminin bir alt kolu olan müzik eğitimidir.

Uçan'a (2005) göre, müzik eğitimi, temelde bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir (Uçan, 2005, s. 14). Müzik eğitimi kendi içinde genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üçe ayrılmaktadır.

Uçan'a (1997) göre, "genel müzik eğitimi, müzikle yakından ya da uzaktan ilgisi olan herkese yönelik olarak okulda verilen müzik eğitimidir. Özengen müzik eğitimi, müziğe ilgisi, isteği ve yeteneği olup müziği kendisi için bir hobi olarak seçenlere yöneliktir. Kurslar ve özel dersler bu kapsamda düşünülebilir. Mesleki müzik eğitimi ise müziğe ilgili ve yetenekli olup müziği kendisine bir iş, meslek, ciddi-süreklili uğraş, görev alanı veya çalışma alanı olarak seçenlere-belirleyenlere yöneliktir" (s. 8).

Müzik eğitimi türlerinden olan mesleki müzik eğitimi Türkiye'de, güzel sanatlar liseleri, konservatuvarlar, güzel sanatlar fakülteleri ve eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dallarında verilmektedir.

Ataman'a (2010) göre "Üniversitelerin eğitim fakülteleri GSE bölümlerinin müzik eğitimi ana bilim dalları çatısı altında müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla gerçekleştirilmekte olan müzik eğitimi, "sanat eğitimi" adı altında düşünüldüğünde, bu kurumlarda gerçekleştirilen çalgı eğitiminin, sanat eğitiminin önemli ve vazgeçilmez bir boyutu olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda gerçekleştirilen müzik eğitiminin en önemli boyutlarından birini çalgı eğitimi oluşturmaktadır" (s. 5).

Müzik eğitiminin önemli bir kolu olan çalgı eğitimi, bireyin çalgı çalma becerilerinin gelişiminde ve duygularını çalgısı aracılığı ile müzikal olarak ifade etmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

Yıldız'a (1986) göre, "çalgı eğitimi, müziksel davranış sergileme açısından müzik eğitiminin içinde önemli bir yere sahiptir. Bu bağlamda çalgı eğitimi, "bireye çalgı öğretimi veya çalgılı öğretim yolu ile belirli çalgısal alışkanlıklar kazandırma veya bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yolu ile belirli çalgısal değişiklikler oluşturma süreci" olarak tanımlanabilir" (s. 3).

Özay'a (2013) göre, "çalgi eğitimi alan öğrenciler, çalgı çalma becerisini kazanmaları ile birlikte çeşitli müzik topluluklarında birlikte müzik yapma becerilerini, farklı dönemlere ait müzikleri ve müzik türlerini tanıyarak beğenilerini ve çeşitli müzikal etkinliklere katılarak sosyal yönlerini de geliştirmekte ve birey olarak kendilerini daha iyi ifade edebilmektedirler" (s. 2).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda gerçekleştirilen çalgı eğitimi "bireysel çalgı eğitimi" dersi olarak 2018 yılına kadar 4 yıl ve 8 dönemlik sürede verilmiştir. Yüksek Öğretim Kurumu 2018 yılında yaptığı bir değişiklikle yeni öğretmen yetiştirme lisans programları doğrultusunda bu dersin öğretim süresini 4 yıl 7 dönem olarak güncellemiştir (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2018). Öğrenciler bu sürede çalgı eğitimini bireysel olarak "bireysel çalgı eğitimi" dersi adı altında sürdürmektedir.

Avcıoğlu'na (2019) göre, "Müzik eğitiminde önemli bir yeri olan çalgı eğitimi, yetenek ve performansa dayalı bir eğitim sürecidir. Çalgı eğitiminde öğrenciden istenen, çalgıyı etkili bir biçimde kullanabilmesi ve kendini geliştirmesidir. Öğrenci çalgı eğitimi ile beceri ve yeteneklerini ortaya koyar. Çalgı eğitimi ile bilginin kazandırılması ve sonucunda ortaya çıkan performansın istenilen düzeyde olması istenir. Bu nedenle çalgı eğitimi müzik eğitiminin amaçlarına ulaşmada rol oynayan en önemli faktörlerden biridir" (s. 8).

Öğretmen adaylarının mesleki yaşantılarında çalgılarını sınıf içerisinde kullanım becerileri, sınıf ortamında ve etkinliklerde çalgılarını etkin olarak kullanabilme durumları çalgı eğitiminin önemini artırmaktadır. Çalgı eğitimi müzik öğretmenliği ana bilim dallarında "bireysel çalgı eğitimi" dersi olarak verilmekte olup lisans eğitiminin ilk döneminde bu derse başlanmaktadır.

Bireysel çalgı eğitimine başlanmadan önce öğrencilerin 4 yıllık lisans eğitimi süresince kullanacakları çalgıyı belirlemek üzere kurulan bölüm öğretim elemanlarından oluşan çalgı seçim komisyonu genel olarak öğrencilerden eğitimini almak istediği bireysel çalgı tercihlerini dilekçe ile bildirmeleri istenmektedir. Öğrencilerin çalgıya ilişkin tercihleri çalgı seçim komisyonu tarafından değerlendirildikten sonra öğrenciler ile yapılan bire bir görüşmeler neticesinde çalgı seçimi gerçekleştirilmektedir. Çalgı seçim komisyonunun sonuçları ilan etmesi ile birlikte öğrenciler bireysel çalgı eğitimi dersine başlamaktadırlar.

Müzik öğretmenliği öğretim programında yer alan bireysel çalgı dersi, öğrencilerin tercihleri yanında üniversitenin o alanlardaki öğretim kadrosu ve alan uzmanları durumuyla da ilişkili bir bireysel çalgı seçim yöntemine dayalı olarak işlenmektedir. Bu dersle ilgili olarak akademik başarının dolaylı ve doğrudan birçok etmenle ilişkili olduğu ileri sürülmektedir. Tutum, güdü gibi duyuşsal etmenlerin, başta öğrencilerin derse karşı istek ve ilgileri olmak üzere birçok faktörü etkileyeceği ve bunun da öğrencilerin çalgı çalma performansını, dolayısıyla başarılarını etkileyeceği düşünülebilir (Özdemir'den aktaran Gergin, 2010).

Gergin'e (2010) göre "Öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin başarılarının, derse ilişkin tutumları ile yakından ilgili olarak farklılıklar gösterebileceği düşünülebilir. Örneğin bireysel çalgıya ilişkin tutum boyutları arasında yer alan bireysel çalgı seçim yöntemi bağlamında; bir üniversitede öğrenci çalmak istediği çalgıyı öğretim elemanı yeterliliğine ya da maddi olanaklara göre seçerken bir başka üniversitede, istediği çalgı dışında farklı bir çalgı seçmek zorunda kalabilmektedir. Bu durum da öğrencinin akademik başarısı ve buna bağlı olarak mesleki yaşamında çalgı performansını olumsuz etkileyebilir" (s. 3).

Genel olarak değerlendirildiğinde müzik öğretmeninin mesleki yaşantısında bireysel çalgısı önemli bir rol üstlenmektedir. Mesleki yaşantısında müzik öğretmenin çalgısı ile müzikal olarak kendini ifade edebilmesi öğretmen adayının lisans eğitiminde alacağı çalgı eğitiminin niteliği ile doğru orantılı olacaktır. Aynı zamanda çalgı eğitimi dersi lisans eğitimi sürecinde 7 dönem verildiği için öğrencilerin öğrenim hayatının büyük bir bölümünü de oluşturmaktadır. Bu sebeple lisans öğrenimi sürecinde ve sonrasındaki mesleki yaşantısında adayın motive olma ve mesleki tutumunun yükselmesi için çalgı seçimi ve verilen eğitim önem arz etmektedir. Dolayısıyla araştırmanın öğrencilerin çalgı eğilimleri ve mesleki çalgı seçimlerine ilişkin çeşitli değişkenleri ortaya koymak açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu doğrultuda araştırma ile eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dalında okuyan öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda meslek eğitimi öncesinde ve mesleki eğitimde bireysel çalgı seçimini etkileyen faktörleri, çalgı seçiminin bireysel çalgı eğitiminde akademik başarıya olan etkileri ve mesleki yaşantılarında bireysel çalgılarını etkin bir şekilde kullanabilme motivasyonlarını tespit etmek amaçlanmaktadır. Bu amaçlar doğrultusunda aşağıda yer alan alt problemlere yanıt aranmıştır:

1. Mesleki müzik eğitimi öncesinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre çalgı tercihleri nasıldır?
2. Mesleki müzik eğitimi öncesinde öğrencilerin çalgı tercihlerini etkileyen faktörler nelerdir?
3. Bireysel çalgı seçim komisyonu tarafından öğrenciler için uygun görülen çalgı hangisidir?
4. Mesleki müzik eğitiminde öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi akademik başarı düzeyleri ne durumdadır?
5. Mesleki müzik eğitimi öncesinde öğrencilerin ilgi duyduğu çalgının kendisi için yetenek ve fiziksel olarak uygun olup olmadığına ilişkin bilgi düzeyleri ne durumdadır?

6. Mesleki müzik eğitiminde öğrencilerin bireysel çalgı seçiminde kuruldan talep ettiği bireysel çalgı türü ve bireysel çalgı seçim kurulu tarafından kabul edilme durumları nasıldır?
7. Mesleki müzik eğitiminde bireysel çalgı seçiminde öğrencinin talep ettiği bireysel çalgının öğrenci görüşleri doğrultusunda kurul tarafından reddedilme sebepleri nasıldır?
8. Bireysel çalgı seçimi kurulu tarafından öğrenciler için uygun görülen bireysel çalgıya yönelik öğrencilerin memnuniyet durumu nasıldır?
9. Öğrenci görüşleri doğrultusunda bireysel çalgı eğitiminde akademik başarıyı etkileyen faktörler nelerdir?
10. Öğrencilerin mesleki müzik eğitiminde, eğitimini aldığı bireysel çalgısını mesleki yaşantısında etkin bir şekilde kullanıp kullanmayacağına ilişkin motivasyonu nasıldır?

Yöntem

Araştırmanın amacı doğrultusunda çalışmada, nitel ve nicel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma yönetime başvurulmuştur. Karma yöntem desenlerinden paralel karma desen kullanılmıştır.

Teddle ve Tashakkori'e (2015) göre, "Bu desenlerde, karma yöntem paralel şekilde yürütülür ya eş zamanlı ya da çok kısa zaman aralıklı, daha önceden planlanan ve uygulanan nicel ve nitel evreler aynı soruların farklı boyutlarını cevaplar" (s. 183).

Araştırmanın nitel bölümünde durum çalışması deseni kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2013) göre "durum çalışması, bir duruma ilişkin etkenlerin derinliğine bütüncül bir yaklaşımla araştırılması, ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendikleri üzerine odaklanan bir çalışma olarak tanımlanmıştır" (s. 83). Nicel bölümünde ise betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Sönmez ve Alacapınar (2013) betimsel araştırmayı hâlihazırda var olanların, yaşananların ne olduğunun betimlenip açıklanarak ortaya konması olarak tanımlamaktadırlar (s. 48).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2019-2020 öğretim yılında Şanlıurfa Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okuyan ve çalışmaya gönüllü 81 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Cinsiyetine Göre Dağılımı

<i>Cinsiyet</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Kadın	56	69
Erkek	25	31
Toplam	81	100

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan toplam öğrenci sayısının 81 olduğu, katılımcıların %69'unun kadın öğrenci ve %31'inin ise erkek öğrenciden oluştuğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunu kadın öğrencilerin oluşturduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Çalışma Grubunun Mezun Olduğu Lise Türüne Göre Dağılımı

<i>Lise Türü</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Anadolu Lisesi	38	47
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	35	43
Meslek Liseleri	7	9
Açık Öğretim Lisesi	1	1
Toplam	81	100

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun %47 gibi oranla Anadolu Lisesi mezunu olduğu, %43 oranla Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olduğu, %9 oranla meslek lisesi mezunu olduğu ve 1 kişi gibi küçük bir oranda Açık Öğretim Lisesi mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Çalışma Grubunun Sınıf Düzeyi ve Bireysel Çalgı Türüne Göre Dağılımı

<i>Sınıf</i>	<i>Bireysel Çalgı Tür</i>								
	<i>Keman</i>	<i>Viyola</i>	<i>Viyolonsel</i>	<i>Flüt</i>	<i>Bağlama</i>	<i>Kanun</i>	<i>Gitar</i>	<i>Piyano</i>	<i>Kabak Kemane</i>
1.Sınıf	8	1	3	3	4	-	6	-	1
2.Sınıf	2	3	4	2	3	1	-	1	-
3.Sınıf	6	4	4	2	1	-	3	-	-
4.Sınıf	7	1	4	1	2	-	4	-	-
Toplam	23	9	15	8	10	1	13	1	1
Toplam	81								

Tablo 3 incelendiğinde birinci sınıfta çoğunlukla 8 keman öğrencisi olduğu, 6 gitar, 4 bağlama, 3 viyolonsel, 3 flüt, 1 viyola ve 1 kabak kemane öğrencisinin olduğu; ikinci sınıfta ise çoğunlukla 4 viyolonsel öğrencisi olduğu, 3 bağlama, 3 viyola, 2 keman, 2 flüt, 1 kanun ve 1 piyano öğrencisi olduğu anlaşılmaktadır. Üçüncü sınıfta çoğunlukla 6 keman öğrencisi olduğu, 4 viyolonsel, 4 viyola, 3 gitar, 2 flüt ve 1 bağlama öğrencisi olduğu ve dördüncü sınıfta ise çoğunlukla 7 keman öğrenci olduğu, 4 viyolonsel, 4 gitar, 2 bağlama, 1 flüt ve 1 viyola öğrencisinin olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada, verileri toplama aracı olarak görüşme formu ve anketten yararlanılmıştır. Görüşme formu nitel verileri toplamak için 6 adet açık uçlu soru ve nicel verilere ulaşmak için 4 adet seçmeli sorudan oluşmaktadır. Toplam 10 sorudan oluşan görüşme formunun hazırlanması aşamasında öncelikle kapsam geçerliliği için konuyla ilgili 5 alan uzmanına danışılmış ve öneriler doğrultusunda düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca oluşturulan görüşme formuna ilişkin 1 ölçme değerlendirme uzmanı ve 1 Türk dili uzmanına danışılarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Son olarak çalışma grubu dışından 3 öğrenciye pilot uygulama yapılarak görüşme formuna son şekli

verilmiştir. Elde edilen nitel ve nicel veriler öncelikle ayrı ayrı değerlendirilmiş verilerin yorumlanması esnasında ise bu veriler birleştirilmiştir.

Görüşme yapılmadan önce araştırmaya yönelik Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kuruluna başvurulmuş ve kurulun 09.04.2020-E.15391 tarih ve sayılı onayı ile veri toplama aşamasına geçilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen nitel veriler içerik analizi ile derinlemesine analiz edilmiştir. Analiz sürecinde öğrencilerin görüşme sorularına vermiş oldukları yanıtlar incelenerek önce kodlara ulaşılmış ve bu kodlardan belli temalara ulaşılmıştır. Oluşturulan temalar ile tablolar oluşturularak değerlendirmelerde bulunulmuştur. Aynı zamanda frekans, yüzde hesaplamalarla ve öğrencilerin görüşme sorularına verdikleri yanıtlardan doğrudan alıntılar ile veriler desteklenmiştir. Seçmeli sorular ile elde edilen nicel veriler ise frekans ve yüzde hesaplamaları ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Bu bölümde, araştırmada elde edilen nicel ve nitel veriler sırayla tablolar hâlinde sunularak bulgulara ulaşılmıştır.

Nicel Verilere İlişkin Bulgular

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Birinci alt probleme yönelik öğrencilere “Mesleki eğitim öncesinde çalmak istedikleri veya ilgi duydukları çalgı hangisidir?” sorusu yöneltilmiş, öğrencilerin bu soruya verdikleri yanıtlar cinsiyet değişkenine göre değerlendirilerek analiz edilmiş ve elde edilen bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Mesleki Müzik Eğitimi Öncesinde Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Bireysel Çalgı Tercihlerine İlişkin Veriler

<i>İlgi Duyulan Çalgı Türü</i>	<i>Kadın Öğrenci (f)</i>	<i>%</i>	<i>Erkek Öğrenci (f)</i>	<i>%</i>	<i>Toplam (f)</i>	<i>%</i>
Keman	17	21	6	7	23	28
Gitar	9	11	9	11	18	22
Bağlama	8	10	5	6	13	16
Flüt	10	12	0	0	10	12
Piyano	6	7	0	0	6	7
Viyolonsel	3	4	0	0	3	4
Ud	0	0	2	2	2	2
Akordiyon	0	0	1	1	1	1
Davul	0	0	1	1	1	1
Viyola	1	1	0	0	1	1
Kanun	1	1	0	0	1	1
Ney	1	1	0	0	1	1
Kabak Kemane	1	1	0	0	1	1
Toplam	57	70	24	30	81	100

Tablo 4 incelendiğinde kadın öğrencilerin çoğunlukla %21 oranında keman, %12 oranında flüt, %11 oranında gitar, %10 oranında bağlama, %7 oranında piyano, %4 oranında viyolonsel ve %1 oranında viyola, kanun, ney, kabak kemane bireysel çalgısını tercih ettikleri görülmektedir. Erkek öğrencilerin ise çoğunlukla %11 oranında gitar, %7 oranında keman, %6 oranında bağlama, %3 oranında viyolonsel, %2 oranında ud ve %1 oranında akordeon ve davul bireysel çalgısını tercih ettikleri görülmektedir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular:

İkinci alt probleme yönelik öğrencilere “Mesleki müzik eğitimi öncesinde bireysel çalgı tercihlerinizi etkileyen faktörler nelerdir?” sorusu yöneltilmiş, analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Mesleki Müzik Eğitimi Öncesinde Öğrencilerin Bireysel Çalgı Tercihlerini Etkileyen Faktörlere İlişkin Veriler

<i>Çalgıya İlgili Uyandıran Faktörler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Medya	30	37
Aile ve arkadaş çevresi	23	28
Müzik öğretmeni	22	27
Ekonomik durum (Ekonomik ölçüde bireysel çalgı seçimi)	5	6
Diğer (Kültürel etmenler)	1	1
Toplam	81	100

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin %37 oranında büyük bir çoğunluğunun bireysel çalgı tercihlerinde medyanın etkili olduğu, %28 oranında aile ve arkadaş çevresinin, %27 oranında müzik öğretmenin, %6 oranında ekonomik durumun ve %1 oranında kültürel etmenlerin etkili olduğu görülmektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Üçüncü alt probleme yönelik öğrencilere “Bireysel çalgı seçim komisyonu tarafından öğrenciler için uygun görülen çalgı hangisidir?” sorusu yöneltilmiş analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Bireysel Çalgı Seçim Komisyonu Tarafından Öğrenciler İçin Uygun Görülen Çalgıya İlişkin Veriler

<i>Çalgı Türü</i>	<i>Katılımcı Öğrenci</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Keman	Ö3, Ö4, Ö9, Ö10, Ö15, Ö16, Ö22, Ö23, Ö27, Ö29, Ö34, Ö41, Ö45, Ö47, Ö49, Ö51, Ö60, Ö61, Ö63, Ö65, Ö67, Ö69, Ö71	23	28
Viyolonsel	Ö5, Ö26, Ö37, Ö38, Ö56, Ö72, Ö73, Ö74, Ö75, Ö76, Ö77, Ö78, Ö79, Ö80, Ö81	15	19
Gitar	Ö1, Ö12, Ö13, Ö17, Ö21, Ö36, Ö43, Ö44, Ö48, Ö57, Ö59, Ö64, Ö68	13	16
Bağlama	Ö6, Ö8, Ö18, Ö19, Ö24, Ö35, Ö39, Ö46, Ö58, Ö70	10	12
Viyola	Ö20, Ö28, Ö30, Ö40, Ö42, Ö50, Ö52, Ö55, Ö66	9	11
Flüt	Ö7, Ö11, Ö14, Ö25, Ö32, Ö53, Ö54, Ö62	8	10
Kabak			
Kemane	Ö2	1	1
Kanun	Ö31	1	1
Piyano	Ö33	1	1
Toplam		81	100

Tablo 6 incelendiğinde, bireysel çalgı seçim komisyonu tarafından öğrencilere çoğunlukla %28 oranında keman, %19 oranında viyolonsel, %16 oranında gitar, %12 oranında bağlama, %11 oranında viyola, %10 oranında flüt çalgısı verildiği; %1 gibi az bir oranda ise kabak kemane, kanun ve piyano çalgısı verildiği anlaşılmaktadır.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Dördüncü alt probleme yönelik öğrencilere “Mesleki müzik eğitiminde öğrencilerin bireysel çalgı eğitimi akademik başarı düzeyleri ne durumdadır?” sorusu yöneltmiş analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin Lisans Düzeyinde Eğitimini Aldığı Çalgıya İlişkin Akademik Başarı Düzeylerine Ait Veriler

<i>Katılımcı Öğrenciler</i>	<i>Bireysel Çalgı Başarı Not Ortalaması</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Ö6, Ö11, Ö21, Ö28, Ö33, Ö37, Ö40, Ö41, Ö42, Ö44, Ö49, Ö51, Ö52, Ö56, Ö57, Ö58, Ö59, Ö62, Ö63, Ö65, Ö68, Ö70, Ö76, Ö78	70-84	24	30
Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15, Ö16, Ö17, Ö22, Ö23, Ö29, Ö30, Ö36, Ö46, Ö53, Ö54, Ö60, Ö61, Ö66, Ö77, Ö81	90-100	20	25
Ö1, Ö2, Ö3, Ö5, Ö19, Ö20, Ö24, Ö27, Ö31, Ö43, Ö45, Ö48, Ö50, Ö64, Ö67, Ö69, Ö71, Ö79, Ö80	85-89	19	23
Ö4, Ö26, Ö32, Ö34, Ö35, Ö39, Ö47, Ö55, Ö72, Ö74	50-69	10	12
Ö7, Ö8, Ö14, Ö18, Ö25, Ö38, Ö73, Ö75	00-49	8	10
Toplam		81	100

Tablo 7 incelendiğinde, öğrencilerin çoğunluğunun %30 oranında 70-84 başarı not ortalamasına, %25 oranında 90-100, %23 oranında 85-89, %12 oranında 50-69 ve %10 oranında ise 00-49 not ortalamasına sahip oldukları görülmektedir.

Nitel Verilere İlişkin Bulgular

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Beşinci alt probleme yönelik öğrencilere “Mesleki müzik eğitimi öncesinde öğrencilerin ilgi duyduğu çalgının kendisi için yetenek ve fiziksel olarak uygun olup olmadığına ilişkin bilgi düzeyleri ne durumdadır?” sorusu yöneltmiş analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Mesleki Müzik Eğitimi Öncesinde Öğrencilerin İlgi Duyduğu Bireysel Çalgının Kendisi İçin Yetenek ve Fiziksel Olarak Uygun Olup Olmadığına İlişkin Bilgi Düzeyleri Veriler

<i>Çalgıya İlişkin Bilgi Birikiminin Olup Olmadığı</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Katılımcı Tarafından Bilinen Bilgiler</i>
Evet	41	51	Fiziki uygunluk Kabiliyet Teorik bilgi
Hayır	40	49	-
Toplam	81	100	

Tablo 8 incelendiğinde, öğrencilerin %51 oranında büyük bir çoğunluğun bireysel çalgı seçiminde kendisinin fiziki olarak kabiliyet ve teorik bilgi konusunda yeterli olduklarına ilişkin bilgi düzeylerine sahip oldukları, %49 oranında bir öğrenci grubunun ise çalgı seçiminde fiziki olarak kabiliyet ve teorik bilgiye sahip olmadıkları görüşünü belirtmişlerdir.

Konuyla ilgili katılımcılara ait doğrudan alıntı örnekleri aşağıda verilmiştir:

"Evet, yetenekli olduğumun farkındaydım ve fiziksel olarak çalgı için uygun olduğumu düşünüyordum." (Ö.58)

"Çalgı için gerekli olan yeteneğin bende olup olmadığını bilmiyordum. Fiziğimin çalgı için uygun olup olmadığına ilişkin bilgim yoktu." (Ö.42)

"Evet, çalgıyla ilgili teorik bilgiye sahiptim." (Ö.34)

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Altıncı alt probleme yönelik öğrencilere "Mesleki müzik eğitiminde öğrencilerin bireysel çalgı seçiminde kuruldaki talep ettiği bireysel çalgı türü ve bireysel çalgı seçim kurulu tarafından kabul edilme durumları nasıldır?" sorusu yöneltilmiş analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9. Mesleki Müzik Eğitiminde Öğrencilerin Bireysel Çalgı Seçiminde Kuruldan Talep Ettiği Bireysel Çalgı Türü ve Bireysel Çalgı Seçim Kurulu Tarafından Kabul Edilme Durumlarına İlişkin Veriler

<i>Talep Eden Öğrenciler</i>	<i>Seçim Kurulundan Talep Edilen Bireysel Çalgı</i>	<i>Kabul f</i>	<i>Kabul %</i>	<i>Ret f</i>	<i>Ret %</i>
Ö3, Ö4, Ö7, Ö9, Ö10, Ö14, Ö15, Ö16, Ö22, Ö23, Ö27, Ö28, Ö29, Ö30, Ö24, Ö41, Ö45, Ö47, Ö49, Ö51, Ö52, Ö60, Ö61, Ö65, Ö67, Ö76	Keman	20	25	6	7
Ö1, Ö12, Ö13, Ö17, Ö18, Ö21, Ö25, Ö32, Ö36, Ö38, Ö40, Ö42, Ö43, Ö48, Ö55, Ö57, Ö59, Ö64, Ö68, Ö73, Ö77	Gitar	12	15	9	11
Ö6, Ö8, Ö19, Ö24, Ö26, Ö35, Ö39, Ö58, Ö70, Ö72, Ö75, Ö80, Ö46	Bağlama	9	11	4	5
Ö5, Ö37, Ö56, Ö78, Ö79, Ö81	Viyolonsel	6	7	0	0
Ö11, Ö44, Ö53, Ö54, Ö62, Ö63, Ö69, Ö71	Flüt	4	5	4	5
Ö20, Ö50, Ö66	Viyola	3	4	0	0
Ö2	Kabak Kemane	1	1	0	0
Ö74	Ud	0	0	1	1
Ö31	Kanun	1	1	0	0
Ö33	Piyano	1	1	0	0
Toplam		57	70	24	30

Tablo 9 incelendiğinde, öğrencilerin %32 oranında büyük çoğunluğunun keman talep ettiği ve Bireysel Çalgı Seçim Kurulunun bu talebin %25'lik bir kısmını kabul ettiği %7'lik bir kısmını ise reddettiği, %26 oranında bir öğrenci grubunun gitar çalgısını talep ettiği ve kurulun bu talebin %15'ini kabul ettiği %11'ini reddettiği, %16 oranında bir öğrenci grubunun kuruldan bağlama çalgısını talep ettiği ve kurulun %11 oranında bir öğrencinin talebini kabul ettiği %5'ini ise reddettiği, %7'lik bir öğrenci grubunun kuruldan viyolonsel çalgısını talep ettiği ve bu talebin kurul tarafından hepsinin

kabul edildiği, %10'luk bir öğrenci grubunun kuruldan flüt çalgısını talep ettiği ve kurulun ise %5'ini kabul ettiği %5'ini ise reddettiği, %4'lük bir öğrenci grubunun viyola çalgısını kuruldan talep ettiği ve kurulun bu öğrencilerin bu taleplerinin hepsini kabul ettiği, %1'lik oranlarda kabak kemane, kanun ve piyano talep eden öğrenci grubunun taleplerinin kurul tarafından kabul edildiği ve %1 oranında ud talep eden öğrencinin ise talebinin kurul tarafından reddedildiği görülmektedir. Öğrenci tarafından kurula iletilen taleplerin toplamda %70 oranında kabul edildiği %30 oranında ise reddedildiği anlaşılmaktadır.

Konuyla ilgili katılımcılara ait doğrudan alıntı örnekleri aşağıda verilmiştir:

"Çok sevdiğim için bağlama istedim ve kurul tarafından kabul edildi." (Ö.37)

"Elimde olduğu için gitar kuruldan gitar istedim." (Ö.70)

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Yedinci alt probleme yönelik öğrencilere "Mesleki müzik eğitiminde bireysel çalgı seçiminde öğrencinin talep ettiği bireysel çalgının öğrenci görüşleri doğrultusunda kurul tarafından reddedilme sebepleri nelerdir?" sorusu yöneltilmiş analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Lisans Düzeyi Bireysel Çalgı Seçiminde Öğrencinin Talep Ettiği Bireysel Çalgının Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Kurul Tarafından Ret Edilme Sebeplerine İlişkin Veriler

<i>Öğrencilerin Bireysel Çalgı Taleplerinin Kurul Tarafından Reddedilme Sebepleri</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Öğretmen Sayısı Yetersiz Olduğu için Sınırlı Öğrenci Kontenjanı	12	50
Fiziksel Yapısının Uygun Olmaması	6	25
Bilmiyor	6	25
Toplam	24	100

Tablo 10 incelendiğinde, öğrencilerin bireysel çalgı taleplerinin kurul tarafından reddedilme sebebini, çoğunlukla %50 oranla öğretmen sayısı yetersiz olduğu için sınırlı öğrenci kontenjanı ve %6 oranla bireysel çalgının öğrencinin fiziki yapısına uygun olmaması olarak ifade etmişlerdir. %6 oranında bir öğrenci grubu ise kurul tarafından taleplerinin neden reddedildiğini bilmediklerini ifade etmişlerdir.

Konuyla ilgili katılımcılara ait doğrudan alıntı örnekleri aşağıda verilmiştir:

"Kuruldan flüt talep ettim fakat flüt hocası olmadığı için kabul edilemeyeceğini söylediler." (Ö.73)

"Talebim kabul edilmedi. Nedeninin çalgı için ayrılan kontenjanın dolduğundan dolayı verilmediğini düşünüyorum. Çünkü komisyonda hocalarımız böyle bir şeyler söylemişlerdi." (Ö.65)

"Bağlama istedim fakat viyolonsel verdiler. Bağlama talebimin neden kabul edilmediğine yönelik bir fikrim yok." (Ö.28)

"İri bir fiziki yapımın olmasından dolayı bağlama isteğimin kabul edilmeyip viyolonsel verildiğini düşünüyorum." (Ö.74)

Sekizinci Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Sekizinci alt probleme yönelik öğrencilere “Bireysel çalgı seçimi kurulu tarafından öğrenciler için uygun görülen bireysel çalgıya yönelik öğrencilerin memnuniyet durumu nasıldır?” sorusu yöneltilmiş analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 11. Bireysel Çalgı Seçimi Kurulu Tarafından Öğrenciler İçin Uygun Görülen Bireysel Çalgıya Yönelik Öğrencilerin Memnuniyet Durumu

<i>Öğrencilerin Çalgı Seçim Kurulunun Kararlarına İlişkin Memnuniyet Durumu</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Memnun Olmama Nedenleri</i>
Memnun	65	80	-Sevdiğim çalgı verildi ve çalgıyla bütünleşiyorum. -Çalgıda başarılı olabileceğimi görmek çalgıyı sevmemi sağladı. -Bu çalgıyı istemesem de öğretmenim çalgıyı bana sevdirdi.
Memnun Değil	16	20	-Öğrencilere çalmak istemediği çalgı verilmesi. -Çalgıyı sevedemediği için memnun olmadığı.
Toplam	81	100	

Tablo 11 incelendiğinde, öğrencilerin %65’lik bir kesimi, çalgı seçim kurulunun verdiği kararlardan memnun olduğunu ifade etmişlerdir. Memnuniyet sebebi olarak öğrencilerin, çoğunlukla sevdiği bireysel çalgı verilmesi, tanımadığı bir bireysel çalgı verilse de zaman içinde verilen bireysel çalgıda başarılı olabileceğine inanarak çok sevmesi ve öğretmenin bireysel çalgıyı sevdirmesi olarak belirtmişlerdir. %16’lık bir kesim ise memnun olmadığını ifade etmişlerdir. Memnun olmayan öğrencilerin ise çoğunlukla çalmak istemediği bireysel çalgının verilmesi ve çalgıyı zaman içinde de sevmemesi gibi nedenleri ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Konuyla ilgili katılımcılara ait doğrudan alıntı örnekleri aşağıda verilmiştir:

“Evet memnunum çünkü çalgıda başarılı olacağım konusunda umutluyum.” (Ö.20)

“Memnunum. Öğretmenimin çalgıyı bana daha çok sevdirdiğini düşünüyorum.” (Ö.83)

“Memnun değilim. Sevedemediğim çalgıyı verdiler ve çalgıya ısınamadım.” (Ö.75)

Dokuzuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Dokuzuncu alt probleme yönelik öğrencilere “Öğrenci görüşleri doğrultusunda mesleki müzik eğitimi bireysel çalgı eğitiminde akademik başarıyı etkileyen faktörler nelerdir?” sorusu yöneltilmiş analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 12’de verilmiştir.

Tablo 12. Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Mesleki Müzik Eğitimi Bireysel Çalgı Eğitiminde Akademik Başarıyı Etkileyen Faktörlere İlişkin Veriler

<i>Başarıyı Artıran Faktörler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Başarıyı Azaltan Faktörler</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
Öğretmen Faktörü	19	23	Toplam Ders Sayısının Fazla Olması	23	28
Çalgıyı Sevmek	15	19	Çalışma Ortamı Yetersizliği	11	14
Arkadaş Faktörü	6	7	Çalışma Disiplininin Olmaması	6	7
			Motivasyon Eksikliği	1	1
Toplam	40	49	Toplam	41	51

Tablo 12 incelendiğinde, öğrencilerin %23 oranında öğretmen faktörünün, %19 oranında bireysel çalgısını sevmesi ve %7 oranında arkadaş faktörünün çalgı eğitiminde akademik başarı düzeyini artırdığı görüşünü, %28 oranında ders sayısının fazla olması, %14 oranında çalışma ortamı yetersizliği, %7 oranında çalışma disiplini olmayışı ve %1 oranında motivasyon eksikliği faktörlerinin ise başarı düzeyini azalttığı görüşünü ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Konuyla ilgili katılımcılara ait doğrudan alıntı örnekleri aşağıda verilmiştir:

"Bence öğretmeni sevmem, çalgıyı sevmem ve diğer derslerden gitara daha fazla zaman ayırmam çalgıda başarılı olmamı sağlıyor." (Ö.14)

"Derslerimizin yoğunluğundan dolayı çalgıma yeterli zamanı ayıramıyorum." (Ö.64)

"Çalışma ortamının yetersizliğinden dolayı yeteri kadar çalışmıyorum. Bundan dolayı başarısız oluyorum." (Ö.39)

"Genellikle çalışmaya yönelik motive olamıyorum. Bu durum beni çok olumsuz etkiliyor." (Ö.53)

Onuncu Alt Probleme İlişkin Bulgular:

Onuncu alt probleme yönelik öğrencilere "Öğrencilerin mesleki müzik eğitiminde eğitimini aldığı bireysel çalgısını mesleki yaşantısında etkin bir şekilde kullanıp kullanmayacağına ilişkin motivasyonu nasıldır?" sorusu yöneltilmiş analiz sonucunda elde edilen bulgular Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13. Öğrencilerin Mesleki Müzik Eğitiminde Eğitimini Aldığı Bireysel Çalgısını Mesleki Yaşantısında Etkin Bir Şekilde Kullanıp Kullanmayacağına İlişkin Veriler

<i>Öğrencilerin Mesleki Yaşantılarında Bireysel Çalgılarını Kullanabilme Durumları</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>Nedenleri</i>
Mesleki Yaşantımda Etkin Kullanabilirim	64	79	-Bireysel çalgısını etkin kullanabileceğine ilişkin özgüven -Bireysel çalgısına olan büyük ilgi ve sevgi -Bireysel çalgısının taşınabilir ve pratik olması
Mesleki Yaşantımda Etkin Kullanamam	17	21	-Bireysel çalgısını etkin kullanamayacağına ilişkin özgüven kaybı -Bireysel çalgısına karşı ilgisizlik ve sevememe. -Taşıma zorluğu
Toplam	81	100	

Tablo 13 incelendiğinde öğrencilerin %64 oranında büyük bir kesiminin özgüven, bireysel çalgısına olan büyük ilgi, sevgi ve bireysel çalgısının taşınabilir ve pratik olması gibi nedenlerle mesleki yaşantılarında bireysel çalgılarını etkin bir şekilde kullanabilecekleri görüşünü, %21 oranında öğrenci kesimin ise özgüven kaybı, bireysel çalgısına karşı ilgisizlik, sevememe ve taşıma zorluğu gibi nedenlerle mesleki yaşantısında bireysel çalgısını etkin kullanamayacağına ilişkin görüş belirttikleri görülmektedir.

Konuyla ilgili katılımcılara ait doğrudan alıntı örnekleri aşağıda verilmiştir:

"Mesleki hayatımda kullanacağımı düşünmüyorum. Yeterli olmadığını düşünüyorum." (Ö.49)

"Taşınması zor olduğu için ve seviyemin yetersiz olduğunu düşündüğüm için kullanmayı düşünmüyorum." (Ö.33)

"Hiç isteğim yok onun için çalgımı kullanmayı düşünmüyorum." (Ö.54)

"Çalgımı seviyorum ve başarılıyım. Etkin bir şekilde kullanacağımı düşünüyorum. (Ö.63)

Sonuç ve Tartışma

Mesleki müzik eğitimi öncesinde öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre bireysel çalgı tercihlerine ilişkin veriler incelendiğinde kadın öğrencilerin çoğunlukla keman, flüt ve gitar çalgılarına, erkek öğrencilerin ise çoğunlukla gitar, keman ve bağlama çalgılarına eğilim gösterdikleri anlaşılmaktadır.

Öğrencilerin bu çalgıları tercih etmelerinde rolü olan değişkenler değerlendirildiğinde %37 oranında büyük bir çoğunluğunun çalgı tercihlerinde medyanın etkili olduğu, %28 oranında aile ve arkadaş çevresinin ve %27 oranında müzik öğretmenlerinin etkili olduğu görülmektedir.

Mesleki müzik eğitimi öncesinde öğrencilerin %51 oranında büyük bir çoğunluğun çalgı seçiminde kendisinin çalgıya yönelik fiziki uygunluk, kabiliyet ve teorik bilgi konusunda yeterli bilgi düzeylerine sahip oldukları, %49 oranında bir öğrencinin ise çalgı seçiminde çalgıya yönelik fiziki uygunluk, kabiliyet ve teorik bilgiye sahip olmadıkları görülmektedir. Veriler değerlendirildiğinde öğrencilerin aralarındaki farkın hemen hemen aynı olduğu fakat farkındalığı olan öğrenci sayısının biraz daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Mesleki müzik eğitiminde öğrencilerin bireysel çalgı seçiminde kuruldan talep ettiği bireysel çalgı türü ve bireysel çalgı seçim kurulu tarafından kabul edilme durumları incelendiğinde, öğrencilerin büyük çoğunluğunun toplamda %84 oranla keman, gitar, bağlama ve flüt çalgısını talep ettiği görülmektedir. Öğrenciler daha çok bu çalgıları talep ettikleri için çalgı seçim komisyonu tarafından çoğunlukla bu çalgı taleplerini karşılayamadığı ve komisyonun %28 oranla bu çalgı taleplerini reddetmek zorunda kaldığı anlaşılmaktadır. Toplamda %16 oranında küçük bir öğrenci grubunun ise viyolonsel, viyola, kanun, ud, piyano ve kabak kemane gibi çalgıları talep ettiği ve bu talebin çalgı seçim komisyonu tarafından sadece %1'lik bir oranla bu çalgı taleplerini reddettikleri sonucuna varılmıştır.

Bireysel çalgı seçim komisyonu tarafından öğrencilere %28 oranında çoğunlukla keman, %19 oranında viyolonsel, %16 oranında gitar, %12 oranında bağlama, %11 oranında viyola, %10 oranında flüt ve %1 oranında kabak kemane, kanun çalgısı ve piyano verildiği anlaşılmaktadır. Konakçı (2010) tarafından yapılan araştırmada, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında eğitim görmekte olan öğrencilerin ortalamaya göre büyük bölümünün keman ve

sırayla gitar, flüt, viyolonsel (çello), şan, viyola, klarinet ve kontrabas eğitimi alması araştırmada çalgı seçimi komisyonunun sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Öğrenci görüşleri doğrultusunda lisans düzeyi bireysel çalgı seçiminde öğrencinin talep ettiği bireysel çalgının kurul tarafından reddedilme sebepleri değerlendirildiğinde çoğunlukla reddedilme sebeplerinin %50 oranla öğretmen sayısının yetersiz olması, sınırlı öğrenci kontenjanı ve %6 oranla bireysel çalgının öğrencinin fiziki yapısına uygun olmamasından kaynaklandığı görülmektedir. %6 oranında bir öğrenci grubunun ise kurul tarafından taleplerinin neden reddedildiği konusunda bilgilerinin olmadığı anlaşılmaktadır.

Bireysel çalgı seçimi kurulu tarafından öğrenciler için uygun görülen bireysel çalgıya yönelik öğrencilerin memnuniyet durumu değerlendirildiğinde öğrencilerin %65'lik bir kesimi çalgı seçim kurulunun verdiği kararlardan memnun olduğunu ifade etmişlerdir. Memnuniyet sebebi olarak öğrencilerin çoğunlukla sevdiği bireysel çalgı verilmesi, tanımadığı bir bireysel çalgı verilse de zaman içinde verilen bireysel çalgıda başarılı olabileceğine inanarak çok sevmesi ve öğretmenin bireysel çalgıyı sevdirdiği anlaşılmaktadır. %16'lık bir öğrenci grubu ise çalgı seçim kurulunun verdiği kararlardan memnun olmadığını ifade etmişlerdir. Memnun olmama sebeplerini, daha çok öğrencilere çalmak istemediği bireysel çalgı verilmesi ve öğrencilerin çalgıyı zaman içinde sevememesi olarak ifade ettikleri görülmektedir.

Öğrencilerin lisans düzeyinde eğitimini aldığı çalgıya ilişkin akademik başarı düzeyleri değerlendirildiğinde toplamda %90 oranında öğrencinin 50 ve üzeri not aldığı %10 oranında ise 49 ve altı not aldığı anlaşılmaktadır. %90 oranında öğrencinin akademik başarısının yüksek olmasının öğrencilerin çalgı seçimi taleplerinin %70 oranında çalgı seçim komisyonu tarafından kabul görmesine, %10 oranında akademik başarının düşük olmasının ise öğrencilerin çalgı seçimi taleplerinin %30 oranında çalgı seçim komisyonu tarafından reddedilmesine bağlı olarak başarısızlığın sebeplerinden biri olduğu söylenebilir. Yöndem, Deniz-Yöndem, Eden-Ünlü ve Nartgün'ün (2019) çalışmasında bireysel çalgı seçiminde yetenek ile birlikte isteklilik, gönüllülük ilkesinin dikkate alınmasının çalgı performans başarısı bakımından önemli olabileceği konusundaki görüşü, çalışmada %30 oranında çalgı seçim komisyonu tarafından reddedilen öğrencilerin başarısını etkileyen unsurlardan biri olabileceği fikrini göstermektedir.

Bireysel çalgı eğitiminde akademik başarıyı etkileyen faktörler değerlendirildiğinde, %23 oranla öğretmen faktörünün, %19 oranla bireysel çalgısını sevmesi ve %7 oranla arkadaş faktörünün çalgı eğitiminde akademik başarı düzeyini artırdığı, %28 oranla toplam ders sayısının fazla olması, %14 oranla çalışma ortamı yetersizliği, %7 oranla çalışma disiplini olmayışı ve %1 oranla motivasyon eksikliği faktörlerinin ise başarı düzeyini azalttığı anlaşılmaktadır. Uslu ve Tirgil (2013) yapmış olduğu çalışmada, programların hedeflerine ulaşabilmesi için gerekli fiziksel şartların (çevre, ortam)

tüm müzik öğretmenliği ana bilim dallarında asgari düzeyde sağlanması gerektiği görüşü bu araştırmanın bireysel çalgı eğitiminde akademik başarıyı olumsuz etkileyen faktörler arasında %14'lük bir oranı temsil eden öğrenci görüşünü desteklediğini ortaya koymaktadır. Dönmez (2019) tarafından yapılan çalışmada, çalgı eğitimi gibi bir plan, program kapsamında sistematik olarak sürekli çalışmayı gerektiren bir alanda, katılımcıların planlama konusunda gerekli özeni göstermediklerini gösteren sonuçlar, çalışma sürecinin verimliliği ve çalışma sürecinin sonucunda ulaşılması gereken hedef davranışlara ulaşabilme açısından düşündürücü olduğuna ilişkin görüşler motivasyon eksikliği sonuçlarını desteklemektedir. Ayrıca Erdem (2013) tarafından yapılan çalışmada bireysel çalgılarını isteyerek seçen öğrencilerin çalgılarına yönelik daha yüksek güdülenme düzeyine sahip olduğuna ilişkin veriler bu çalışmada elde edilen başarıyı artıran faktörlerle ilgili sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

Öğrencilerin %64 oranla büyük bir kesiminin mesleki müzik eğitiminde eğitimini aldığı bireysel çalgısını mesleki yaşantısında özgüven, bireysel çalgısına olan büyük ilgi, sevgi ve bireysel çalgısının taşınabilir ve pratik olması gibi nedenlerle mesleki yaşantılarında bireysel çalgıların etkin bir şekilde kullanabilecekleri görüşünü ifade ettikleri görülmektedir. %21 oranında öğrenci kesiminin ise özgüven kaybı, bireysel çalgısına karşı ilgisizlik, sevmeme ve taşıma zorluğu gibi nedenlerle mesleki yaşantısında bireysel çalgısını etkin kullanamayacağına ilişkin sonuçlara ulaşılmıştır. Lehimler (2015) yapmış olduğu çalışmada, bazı müzik öğretmenlerinin mesleki yaşantılarında bireysel çalgılarını kullanamama nedenlerinden biri olarak çalgılarını taşıma zorluğundan bahsetmektedir (s. 265). Bu sonucun çalışma grubumuzun %21'lik bir kesim içinde bulunan bazı öğrencilerin taşıma zorluğu gibi nedenlerle mesleki yaşantısında bireysel çalgısını etkin kullanamayacağına dair görüşünü desteklediği görülmektedir.

Çalışma doğrultusunda, müzik eğitimi bölümlerinde oluşturulan bireysel çalgı seçim komisyonlarının öğrencilerin taleplerini dikkate almasının öğrencilerin başarısına olumlu katkı sağlayacağı, müzik eğitimi bölümlerinde öğretim elemanı sayılarının az olması, çalgı çeşitliliği ve seçilecek öğrenci kontenjanını sınırlayacağından öğretim elemanı sayılarının artırılmasının öğrencilerin talep ettiği çalgının onaylanmasında etkili olacağı düşünülmektedir. Müzik öğretmenlerinin mesleki eğitim öncesinde öğrencilerin çalgı eğilimlerindeki rolünün artırılması, öğrencilerin fiziki ve kabiliyeti doğrultusunda çalgı seçimine katkı sağlaması yönünden önemlidir. Ayrıca öğrencilerin çalgısını ve çalgı hocasını sevmesi öğrencilerin çalgıdaki akademik başarısını olumlu etkilediğinden bu konuda komisyonların ve ilgili öğretim elemanlarının daha hassas davranması, müzik eğitimi bölümünde yapılan bu çalışmanın diğer meslek eğitimi veren kurumlarda da uygulanmasının konuyla ilgili sınırlı olan literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Ataman, Ö. G. (2010). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki bireysel çalgı (flüt) ve öğretimi dersine yönelik flüt öğretim program tasarısı*. (Doktora Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Avcıoğlu, S. (2019). *Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin bireysel çalgı dersine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Dönmez, E. C. (2019). *Müzik öğretmeni adaylarının çalgı eğitimine yönelik zihin alışkanlıklarının değerlendirilmesi*. (Doktora Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Erdem, B. (2013). *Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı eğitimine dönük motivasyon düzeylerinin değerlendirilmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Gergin, Z. (2010). *Bireysel çalgı dersine ilişkin öğrenci tutumlarının ve başarılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Konakçı, N. (2010). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Lehimler, E. (2015). Müzik öğretmenlerinin derslerinde ana çalgılarını kullanma durumlarının incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 257-267. <http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/27.-lehimler.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Özay, S. (2013). *Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde çalgı eğitiminin sorunları (Gazi Üniversitesi örneği)*. (Doktora Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- Sönmez, V. & Alacapınar, F. G. (2013). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Anı
- Teddlie, C. & Tashakkori, A. (2015). *Karma yöntem araştırmalarının temelleri* (Y. Dede & S. B. Demir, Çev.). Ankara: Anı.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- Uslu, M. & Tirgil, A. (2013). Eğitim fakültelerinde uygulanan bireysel çalgı eğitimi (keman) ders programlarının yürütülmesine yönelik eğitimci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 47-57. http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/05a.mustafa_uslu.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin

Yıldız, N. (1986). *Müzik öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarında ana çalgı keman eğitiminin programlar yönünden incelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). <http://tez.yok.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.

Yöndem, S., Deniz-Yöndem, Z., Eden-Ünlü, S. & Nartgün, Z. (2019). Müzik eğitimi öğrencilerinde bireysel çalgı performansı başarısının psikolojik ve kişisel özelliklere göre incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(1), 299-307. doi: [10.24106/kefdergi.2541](https://doi.org/10.24106/kefdergi.2541)

YÖK. (2018). Müzik Öğretmenliği Lisans Programı. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf sayfasından erişilmiştir.

Extended Summary

Music education is divided into three categories: general music education, amateur music education, and vocational music education. In Turkey, Fine Arts High Schools, Conservatories, Fine Arts Education Departments, and Music Education Departments of Fine Arts Faculties and Education Faculties provide vocational music education.

Considering the music education in Music Education Departments carried out with the aim of training music teachers, under the umbrella of the Education Faculties of the Fine Arts Education Departments of the universities under the name of "art education," it becomes clear that the instrument education carried out in these institutions is a significant and indispensable dimension of art education. For this reason, one of the most significant dimensions of music education carried out in institutions that train music teachers is instrument training (Ataman, 2010, p. 5).

Institutions that train music teachers provide many instruments (violin, viola, cello, double bass, guitar, flute, etc.) training within the scope of instrument training. Music teaching departments provide instrument training as "principal instrument training," which starts in the first semester of undergraduate education. In this process, the instrument selection commission, consisting of faculty members, asks the students to evaluate the principal instrument preferences they want to study and report them with a petition. The instrument selection commission evaluates the students' instrument preferences, and the principal instrument selection is made.

Music teachers' ability to provide a qualified education in their professional lives will be directly proportional to the quality of the instrument training they will receive in their undergraduate education. In this case, the preservice teacher's choice of instrument is of great importance. Therefore, the research is significant in terms of revealing various variables related to the students' musical instrument tendencies and professional instrument choices.

In this direction, in line with the opinions of preservice teachers studying in the Department of Music Education at the Faculty of Education, Fine Arts Education Department, this study aims to determine the factors affecting the principal instrument selection before vocational education and in vocational education, the effects of instrument selection on academic success in principal instrument training, and their motivation to play their principal instrument effectively in their professional lives. For these purposes, this study seeks to address the following questions:

1. What are the instrument preferences of the students according to the gender variable before vocational music education?
2. What are the factors affecting the instrument preferences of the students before vocational music education?
3. Which instrument is deemed suitable for students by the principal instrument selection commission?
4. What are the academic success levels of vocational music education students in principal instrument training?
5. What is the students' knowledge level regarding whether the instrument they are interested in before vocational music education is suitable for their abilities and physical characteristics?
6. What is the type of instrument that students request to choose as a principal instrument in vocational music education and their acceptance by the commission?
7. What are the reasons for the rejection of the principal instrument requested by the student in the selection of principal instrument in vocational music education by the commission in line with the student's opinions?
8. What are the students' satisfaction levels regarding the principal instrument deemed appropriate for the student by the principal instrument selection commission?
9. According to the students' opinions, what are the factors affecting students' academic success in principal instrument training?
10. What is the students' motivation regarding whether they will use the principal instrument they have learned in vocational music education effectively in their professional life or not?

In line with the purpose of the study, the mixed-methods approach, which collects and uses quantitative and qualitative data in the same study, was used in the study. The parallel mixed pattern, one of the mixed-method designs, was used. The case study design was used in the qualitative part of the study. In the quantitative part, a descriptive screening model was used. The qualitative data of the

study were collected using a semi-structured interview form consisting of six open-ended questions. Also, to collect quantitative data, a questionnaire consisting of four multiple-choice questions was directed along with the interview form. The data collection phase started after the ethics committee permission was obtained.

During the preparation of the interview form consisting of 10 questions in total, five field experts were consulted for content validity, and editing was made in line with the recommendations. Also, three students outside the study group were piloted, and the interview form was finalized.

The qualitative data obtained with the semi-structured Interview form were analyzed in-depth with content analysis. During the analysis process, the codes were obtained by examining the responses, and certain themes were reached from these codes. Tables were created with the created themes, and evaluations were made. The quantitative data obtained through multiple-choice questions were analyzed with frequency and percentage calculations. The study group consists of 81 students who were volunteer to participate in the study and were studying in Şanlıurfa Harran University, Faculty of Education, Department of Fine Arts Education, Department of Music Education in the 2019-2020 academic years.

The following conclusions can be drawn from the present study:

When the data regarding principal instrument preferences of students according to gender variable before vocational music education were examined, female students mostly tend to violin, flute, and guitar instruments, while male students mostly tend to guitar, violin, and bağlama instruments. The media, then the family and friends, and the music teachers were effective in the students' preference of these instruments.

This study had determined that vocational music education students mostly request Violin, Guitar, Baglama, and Flute from the commission with a rate of 84% in their principal instrument selection. As the students mostly request to select these instruments as their principal instrument, the commission mostly failed to meet their requests and had to reject these principal instrument selection requests at 28%. A small group of students with a rate of 16% in total request to select instruments such as Cello, Viola, Kanun, Oud, Piano, and Kabak Kemane as their principal instrument, and that this request was rejected by the instrument selection commission with only 1%.

Considering the reasons for rejection of the principal instrument requested by the student in the selection of the principal instrument at the undergraduate level in line with the students' opinions, it was determined that the reasons for rejection were mostly due to the insufficient number of lecturers at 50%, the limited student quota, and the incompatibility of the individual instrument with the student's physical structure at 6%. Also, 6% of the students do not have information about why their requests were rejected by the commission.

When the students' academic achievement levels on the instrument they studied at the undergraduate level were evaluated, 90% received 50 or above grades, and 10% received 49 or less. It is considered that the high academic success of 90% of the students is due to the fact that 70% of the basic instrument choices were accepted by the instrument selection commission. Similarly, the low academic achievement of 10% of the students is considered to be related to the rejection of the instrument selection requests by the instrument selection commission at a rate of 30%.

When the factors affecting academic achievement in vocational music education were evaluated, factors such as the teacher with a rate of 23%, like the principal instrument with a rate of 19%, and the friend factor with a rate of 7% increase the academic success level in instrument training; factors such as the excessive number of lessons with a rate of 28%, insufficient working environment with a rate of 14%, lack of study discipline with a rate of 7% and lack of motivation with a rate of 1% decrease the level of success.

Regarding their principal instrument, 64% of the students stated that they could use their principal instrument in their professional life due to reasons such as self-confidence, great interest, love, and the portability and practicality of the instrument. The rate of students who stated that they could not use their principal instrument effectively in their professional life due to loss of self-confidence, indifference to their principal instrument, disliking, and difficulty in carrying was 21%.

As a result of the study, it was concluded that considering the demands of students by principal instrument selection commissions in music education departments would positively contribute to the success of students, and since the low number of instructors in music education departments would limit the variety of instruments and the student quota to be selected, increasing the number of instructors would be effective in the approval of the instrument requested by the students. Since increasing the role of music teachers in students' instrument tendencies before vocational education will contribute to the selection of instruments in line with students' physical structure and ability, it is important to increase studies in this direction. Since the academic success of the students will be positively affected if the students love the instrument and the instrument teacher, it is recommended that commissions and relevant lecturers should be more sensitive on this issue. Furthermore, since this study was limited to the Şanlıurfa Harran University, conducting studies that will cover all university students in Turkey is recommended.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde sadece tek bir araştırmacı yer almıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Bu araştırmada herhangi bir kurum, kuruluş ya da kişiden destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmacının araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, Harran Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulunun 07.04.2020 tarihli 2020/28 sayılı onayı ile yürütülmüştür.